

PRZEGLĄD SPORTOWY

Cena 15 zł

Nr 20

Warszawa, czwartek 9 marca 1950 r.

Rok VI

Pływaczki na starcie mistrzostw

OSTATNI AKORD NARCIARZY W ZAKOPANEM

ZAPAŚNICY WALCZĄ Z RUMUNAMI

Skład zapaśników Rumunii który wygrał z CSR

BUKARESZT, 8.3. (Tel. wł.) — Re prezentacja zapaśnicza Rumunii wy jeżdża do Polski w identycznym niemal składzie, w jakim przed 10 dnia mi pokonała w Bukareszcie reprezentację CSR 5:3. Zmiana nastąpiła jedynie w wadze ciężkiej, w której będzie walczył prawdopodobnie Marton. Oto nasz skład, wiek zawodników, ich zawód oraz ilość spotkań międzynarodowych:

musza Tarziu, 39 lat, robotnik, sto czył 25 walk międzynarodowych; kogucia Tozser, 41 lat, robotnik, 25 walk międzynarodowych; piorkowa Popescu, 20 lat uczeń szkoły kolejowej, 4 walki; lekta Cuc, 22 lata, wojskowy, 5 walk; półśrednia Popovici, 21 lat, wojskowy, 14 walk; średnia Bujor, 24 lata, wojskowy, 10 walk; półciężka Foral, 30 lat, telegrafista na kolei, 18 walk; ciężka Marton, 23 lata, robotnik, 2 walki.

Najbardziej interesuje nas spotkanie w koguciej. Nasz Tozser jest rutynowanym zapaśnikiem i wiemy, że będzie walczył z Tobola, który jest silnym punktem drużyny polskiej. Układ par jest tego rodzaju, że mamy silne pozycje w kategoriach, w których wy jesteśmy słabsi. Zwycięstwo 5:3 nad reprezentacją CSR jest dla nas dużym sukcesem, ale chociaż przed

trzema miesiącami Polska przegrała z Czechosłowacją w identycznym stosunku, uważamy was za poważnego przeciwnika, zwłaszcza, że mecz odbędzie się na waszym terenie.

Reprezentacji towarzyszą wiceprezes Komitetu Kult. Fiz. Lidiartopol, dyr. biura łączności z zagranicą Horn, sędzia Batl.

Czterech naszych zapaśników z reprezentacji weźmie udział w mistrzostwach świata w Sztokholmie: Tozser, Popescu, Bujor i Marton.

I. S.

Uczennice żeńskich szkół średnich gotowe do rozpoczęcia zawodów gimnastycznych w skokach, które odbyły się ub. niedzieli w Warszawie. Foto K. Kralczyński - API

Na nowych trasach walczą narciarze o 2 memoriały

ZAKOPANE, 8.3. (Tel. wł.) Rząd ko kiedy sportowa impreza o charakterze wyczynowym, stawia przed widzami wymogi turystyczne, które zawiadłyby go w mało znany przepiękny zakątek górski. Sekcja narciarska PTT organizując czwórboj narciarski o memoriał Bronisława Czecha i kombinację alpejską o memoriał Heleny Marusarzowej, połączyła te dwa elementy: wyczynowość i propagowania masowej turystyki.

Trzy konkurencje czwórboju odbędą się w mało uczeszczonej choć przepięknej partii Tatr Zachodnich, na stokach Czerwonych Wierchów. Przewidując, że zarówno ta impreza, jak perspektywa zwiedzenia najdalejszych zakątków Doliny Kościeliskiej ściągnie na te cztery dni liczne rzesze wycieczkowiczów, SNPTT postawiło się o uruchomienie specjalnych pociągów z większych ośrodków miejskich.

Pod względem sportowym impreza zapowiada się bardzo interesująco. Puchar Tatr udowodnił, że zjazdowiec nie może jeździć wciąż na tej samej trasie, lecz musi trenować w różnych warunkach i na różnym terenie. W czasie memoriału nasi narciarze porzucą wreszcie klepkę FIS 2 i Suchego Zlebu i popróbują swoich sił na lesistych stokach Czerwonych Wierchów.

Trasa biegu zjazdowego jest niezwykle trudna. Według zdania zawodników, którzy już od kilku dni trenują w Dolinie Kościeliskiej, jest ona trzy razy trudniejsza od trasy

FIS 2, a nawet przewyższa trasę biegu zjazdowego w Tatrzańskich Łomnicy. Prowadzi ona spod szczytu Ciemniaka (2099 m) i po kilkuset metrach otwartego terenu spada w bardzo wąskie przecięcie leśne, które wiedzie po licznych muldach. Trasa bogata jest w ostre skręty, zwiększające jej niebezpieczeństwo.

Slalom odbędzie się również na terenie zupełnie niepodobnym do Suchego Zlebu. Będzie on ustawiony pod przełęczą Pyszniańska, na otwartym pięknym stoku urozmaiconym drobnymi bulami i muldami.

Bieg płaski ma start i metę na Ornak. Trasa o typie norweskim prowadzi przez Krzywe Pole, dol. To manową i koło Stawu Mrezińskiego.

Skoki prócz uczestników czwórboju ze specjalistami Kozakiem, Andrzejem Marusarzem, Karpielom na czele, odbędzie się na Krokwi.

O tytuł najszlachetniejszego narciarza Polski ubiegać się będą Kula, który już przed wojną miał sukcesy w zjeździe, Krzeptowski, pragnący za wszelką cenę zrehabilitować się za klęskę łomnicką, Kwapien, Tajner, Kaczmarczyk, Wawrytko II, Wieczorek i może Andrzej Marusarz.

Program zawodów jest następujący:

piątek — uroczyste otwarcie; sobota — bieg na 14 km, niedziela — skoki na Krokwi; poniedziałek — slalom mężczyzn i kobiet; wtorek — bieg zjazdowy mężczyzn i kobiet; środa — uroczyste rozdanie nagród.

(JRS)

Pływacy Bratysławy w Łodzi

18 i 19 marca odbędzie się w Łodzi mecz pływacki Bratysława — Łódź, który został odwołany dwa tygodnie temu. Czesi przyjeżdżają w najlepszym składzie. Z uwagi na to spotkanie PZP przesunął termin mistrzostw Polski dla mężczyzn na 25 i 26 marca.

Podobno przyjadą hokeiści Czechosłowacji

KATOWICE, 8.3. (Tel. wł.) We wtorek zjawili się w Katowicach przedstawiciele PZHL i członkowie kadry reprezentacyjnej. Po mieście gruchnęła od razu wieść, że powodem „najazdu” na Katowice są przygotowania do meczu hokejowego z Czechosłowacją. Pogłoski te nie zostały jednak potwierdzone. Działacze PZHL nabrali wody w usta i nie chcą powiedzieć. Na natarczywe pytania odpowiadali niejasno: jeśli Czechosłowacy przyjadą w piątek wieczorem lub sobotę rano to mecz będzie, a jak nie — to nie!

Dopiero w środę po południu pogłoski znalazły oficjalne potwierdzenie do tego stopnia, że ustalono prowizoryczny skład naszej reprezentacji.

Z wyznaczonych do reprezentowania barw Polski nie ma jeszcze wszystkich. Jerzak i Dybowski, którzy są studentami AWF nie zjawili się w Katowicach, mimo wysłania do tej uczelni specjalnego listu z prośbą o zwolnienie ich z zajęć. W re-

zultacie przyjadą na pewno na ostatnią chwilę, pozbawieni zupełnie treningu i nie wystąpią przeciw Czechosłowakom. Również start Palusa stoi pod znakiem zapytania. Zawodnik ten ma pęknięty obojczyk. Po licznych wędrownkach Palusa po lekarzach, okazało się, że kontuzja może pod wpływem naswietlań i masażu, rozejść się do niedzieli.

Prowizoryczny skład reprezentacji Polski wygląda więc następująco:

- I bramkarze — Maciejko, Szeniada (rez. Sienkiewicz, Koczub);
- I obrona — Skarżyński II, Chodakowski;
- II obrona — Bromowicz, Więcek;
- I atak — Maselko, Csorich, Lewacki;
- II atak — Brzeski II, Antuszewicz, Gansiniec.

Rezerwowi — Wróbel I, Burda, Palus, Jerzak, Dybowski, Nowak. Zawodnicy zamieszkali tym razem w hotelu Polskim, a nie jak ostatnio w WUKF. Z hotelu jest znacznie bliżej do Torkatu, gdzie oprócz przeprowadzania treningów, hokeiści mają stołówkę.

Według opinii hokeistów w najlepszej formie znajduje się obecnie 40-letni Antuszewicz. Dobrze spisyuje się również Skarżyński II — b. pilny w treningu, który oprócz normalnych zajęć sam sobie jeszcze dodaje pracy.

Treningi odbywają się dwa razy dziennie, o godz. 19 i 22.

Do Katowic powołano 19 zawodników — 4 bramkarzy, 4 obrońców i 11 napastników. W środę do godz. 17,45 nie było jeszcze na miejscu: Csoricha, Burdy, Jerzaka i Dybowskiego.

Z obrad Prezydium GKKF

8 BM. odbyło się posiedzenie Prezydium GKKF, na którym została przedyskutowana sprawa Odznaki Sprawności Fizycznej. Na tymże posiedzeniu podjęto uchwałę w sprawie trybu postępowania przy stosowaniu amnestii dla sportowców.

Poza tym Prezydium wysłuchało sprawozdania kierowników polskich delegacji na zawody narciarskie o Puchar Tatr w Tatrzańskich Łomnicy i Mistrzostwa Świata w jeździe szybkiej na lodzie w Moskwie.

W rezultacie dyskusji nad sprawozdaniem podjęto szereg postanowień.

★

Wyznaczone zostały również terminy posiedzeń Wojewódzkich Komitetów K. F. i wskaza ni delegaci GKKF na te posiedzenia.

Nominacje czterech przewodniczących WKFF

PREZES Rady Ministrów Józef Cyrankiewicz na wniosek Przewodniczącego GKKF Lucjana Motyki, mianował czterech przewodniczących Wojewódzkich Kom. Kultury Fizycznej, mianowicie: dla Gdańska — Kuśmierzowicza, dla Łodzi — Nonasa, Kielce — Osterczy i Rzeszowa — Bartoszewicza.

Wszyscy mianowani byli łączyli czas dyrektorami WUKF.

Zwycięstwa cieżkoatletów ZSRR w Budapeszcie

Z OKAZJI Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Węgiersko - Radzieckiej odbyły się w Budapeszcie międzynarodowe zawody w dźwiganie ciężarów, z udziałem cieżkoatletów radzieckich i czołowych zawodników węgierskich

- w koguciej — Udodow 280 kg, 2) Porubsky (Węgry) — 265 kg, w lekkiej — Łopatkina 317,5 kg, 2) Balinta (Węgry) — 305 kg, w półśredniej — Swietliko 352,5 kg, 2) Ambrozi (Węgry) — 305 kg, w średniej — Duganow 347,5 kg, 2) Mede (Węgry) — 295 kg, w półciężkiej — Worobjew 400 kg, w ciężkiej — Miedwiew 370 kg.

Sejm i stolica manifestują wolę pokoju

WE wtorek odbyła się w Sejmie imponująca manifestacja pokojowa. Na wniosek delegacji Polskiego Komitetu Obróńców Pokoju Sejm przyjął uchwałę, w której solidaryzuje się z apelem Światowego Kongresu Obróńców Pokoju i stwierdza, że naród polski żywi niezłomną wolę walki o utrwalenie pokoju na całym świecie.

Przed gmachem Sejmu, w czasie obrad, odbyła się potężna manifestacja ludu pracującego Warszawy. Wielotysięczne tłumy dały żywiołowy wyraz swemu poparciu dla pokojowej polityki Rządu i Parlamentu, radośnie przyjmując wiadomość o powzięciu przez Sejm uchwały w sprawie obrony pokoju.

W 60 ROCZNICĘ URODZIN MOŁOTOWA

WŁACZESŁAW MOŁOTOW, wier ny współpracownik wielkiego Stalina, wypróbowany przyjaciel Pol ski, niezłomny szermierz sprawy pokoju i przyjaźni między narodami obchodzi dziś 60 rocznicę swych urodzin. Całe życie Właczysława Mołotowa — to oflarna służba dla dobra klasy robotniczej, w imię postępu, sprawiedliwości społecznej. Miliony

prostych ludzi całego świata, wszyscy ludzie miłujący pokój łączą się dziś w uczucie głębokiej wdzięczności i szacunku dla niezłomnego szermierza walki o lepsze jutro ludzkości. — Właczysława Mołotowa.

Położyć kres kompromitującej zabawie!

NA OSTATNIM posiedzeniu zarządu WOZPN postanowiono w myśl § 30 postanowień PZPN zwolnić z Kolejarza Polonii trzech zawodników: Świcarza, Ochmańskiego i Sosnowskiego. Zawodnicy ci przenoszą się do stołecznej Legii.

Jak nas informują członkowie zarządu sekcji piłkarskiej Legii Świcarz i Ochmański już od miesiąca posiadają legitymacje pracowników kontraktowych M.O.N. Według zarządzeń GKKF powinni oni otrzymać automatycznie zwolnienia. Nie uczyniła tego Polonia — zrobił to WOZPN.

★

Jak się dowiadujemy, sprawa bynajmniej nie jest przesądzona i znalazła echo na innym forum.

Ze swej strony stwierdzamy z przykrością, iż cała ta gra dokola kilku piłkarzy jest wprost kompromitująca. Zda się, że ludzie absorbowani mają w tej chwili do rozstrzygnięcia znacznie ważniejsze zagadnienia, toteż czas najwyższy, by ktoś powołany przeciw wreszcie jednym uderzeniem ten gordyjski węzeł. (Red.).

Polska — Izrael 19 — 21 maja

Polski Związek Tenisowy zwrócił się do Związku Ten. Izraela z zamówieniem, iż w myśl regulaminu, przewiduje mecz o puchar Davisa między zainteresowanymi krajami w Warszawie w dniach 19 — 21 maja.

Zapaśników czeka trudne zadanie Czego będziemy domagali się od piłkarzy, trenerów i kierownictwa

w walce z Rumunami w Poznaniu

ZAPAŚNICY nasi spotykali się po wojnie w meczach między państwowych tylko z CSR i Bułgarią, obecnie przybywa im nowy przeciwnik, Rumunia, z którą odby się mecz w najbliższą niedzielę w Poznaniu. Reprezentacje wystąpią w następujących składach:

Polska: Sznajder, Unia — Swarzędz, Toboła — Związek. Siła Mysłowice, Kłorek — Stal Poznań, Świętosławski — Gwardia Łódź, Gołaś — Zw. Siła Mysłowice, Radoń — Kolejarz Kraków, Szajewski — Zw. Skra Warszawa, Gliński — ŁKS Włókniarz.

Rumunia: Tarziu, Toezser, Popescu (Crasnic), Cuc, Popovici, Bujor, Forai, Marton.

W naszym zespole reprezentacyjnym jest czterech zawodników, których PZA wysłała do Sztokholmu na I mistrzostwa świata w walkach grecko-rzymskich (20 — 23 bm.), mianowicie: Sznajder, Kłorek, Toboła i Radoń.

SYLWETKI REPREZENTANTÓW

Do reprezentacji przeciwko Rumunii mogliby bronić pod uwagę w muzeum oprócz Sznajdra, Rokita lub Bednarek z klubów ligowych. Kandydatura Bednarka z łódzkiej Gwardii upadła, chociaż

Powojenne mecze zapaśników		
1947	CSR	3:5
1948	Bułgaria	4:4
	CSR	2:6
1949	Bułgaria	4:4
	CSR	3:5

zawodnik ten zwyciężył we wszystkich meczach ligowych, nie posiada jednak jeszcze rutyny międzynarodowej, walczy bowiem na szerszej arenie dopiero jeden sezon. Zarządza eliminacją pomiędzy Sznajdrem i Rokitą nie odbyła się wobec nadwagi zapaśnika Związek. Skry. Sznajder jest zawodnikiem bardzo ambitnym. Mówiąc „językiem” zapaśniczym — można go łamać, nigdy jednak nie upada na duchu i po trafii walczy do ostatniej sekundy spotkania.

Toboła w koguciej nie miał rywalu do reprezentacji. Walczy on własną metodą, przy czym stara się ściągnąć przeciwnika do parteru, aby rozłożyć go następnie na łopatkach. Ulubionym jego chwytom jest przetrząb biodrowy za obie ręce. To boję cechuje wielką ambicją; jest to

Wiek, zawód i ilość międzynarodowych walk naszych zapaśników

Musza	— Sznajder — 19 — stolarz — 3.
Kogucia	— Toboła — 22 — lokarz 10.
Plórkowa	— Kłorek — 25 — urzędnik — 1.
Lekka	— Świętosławski — 34 — urzędnik — 15.
Półśrednia	— Gołaś — 32 — technik — 10.
Średnia	— Radoń — 28 — urzędnik — 5.
Półciężka	— Szajewski — 38 — urzędnik — 5.
Ciężka	— Gliński — 29 — kelnier — 4.

Wiktor Wasiliew

Prawdziwy sportowiec nie rozstaje się ze sportem

KIEDY sędzia wezwał na matę bierzącego zapaśnika — po sali przeszedł głośny szmer. Był to czołowiek starszy, dobrze zbudowany z krótko obciętymi włosami i z szyją pokrytą łałkami. Zwrócił głowę w stronę widowni i spojrzął po sali pogodnym wzrokiem. Następnie wnikliwie zlustrował przeciwnika — młodego zapaśnika o silnej pięknej sylwecie. Osobliwie wyglądało to przeciwieństwo starości z młodością.

Uderzył gong. Widownia ucichła. Dwa ciała złączyły się w walce. Już pierwsze chwytły potwierdziły wysoką technikę zapaśnika w czarnym kostiumie.

Nagle w momencie ataku młodego zapaśnika — gdzieś z górnej galerii powietrze przesyłał dziecięcy piskliwy głosik:

— Michajłowiczu Michelson trzymajcie się!

Tyle ciepłoty, a zarazem trwogi dźwięk czło w głosie, że sala odpowiedziała serdecznym śmiechem. Szala zwycięstwa przechyliła się na stronę młodego. Młodość, zwinność i siła brały górę nad rutyną, zbierając drogocenne punkty. Młodzieniec zapomniał na moment o ostrożności i był o krok od porażki. Silny przetrząb „czarnego” przez biodro o mało nie zakończył walki przed czasem.

Wielka przytomność umysłu uratowała młodzieńca od porażki. Gong. Zwycięstwo przyznano młodemu na punkty. Werdykt wydano sprawiedliwie, lecz sala przyjęła wynik z rezerwą, skupiając oklaskami.

zawodnik, który dąży do zwycięstwa od pierwszej chwili walki.

Kłorek jest nowicjuszem w reprezentacji. Jest on zawodnikiem bardzo talentowanym, a przy tym młodym, dlatego też będzie wysłany i na mistrzostwa świata. Nie jest wykluczone, że na macie poznańskiej walczy w pierwszej fazie walki pewnej tremy, którą potrafi jednak szybko opanować, gdyż jest bardzo ambitny.

W lekkiej przewidywano udział Stróżka z krakowskiego Związku, zachorował on jednak. Świętosławski należy do przedwojennych jeszcze reprezentantów, posiada duże otrząskanie w spotkaniach międzynarodowych.

Gołaś w półśredniej walczył równie dobrze przed wojną, ale błysnął talentem dopiero po wojnie. W meczach ligowych Gołaś przegrał tylko raz z Barłogiem (Stal Wrocław). Walczył zawsze w wadze średniej, nie miał jej jednak pełnej, wobec czego PZA zdecydował wystawić go przeciwko Rumunii w pół średniej, a stremowanie w ciągu dwu tygodni ledwie 2 kg nie przysporzy Gołasiowi kłopotu. Jest to zawodnik rutynowany i ma własną metodę walki.

Radoń w średniej dostał się do reprezentacji po zwycięskiej walce eliminacyjnej z Matusiakiem. Radoń jest zawodnikiem silnym i wytrzymałym. W karierze swej nie przegrał jeszcze ani jednego spotkania przez położenie na łopatkę.

Szajewski wystąpił tym razem w wadze półciężkiej. W spotkaniach ligowych trzykrotnie rozprawił się ze swymi przeciwnikami przed czasem, a jedyną porażkę zanotował z Zientkiem (Zw. Siły Mysi).

NA CO LICZYMY?

Porównując nasze wyniki w trzech meczach z CSR po wojnie z ostatnim zwycięstwem Rumunii z CSR, łatwo wyciągnąć wniosek, że mecz poznański nie będzie łatwy dla naszej reprezentacji. Najmocniejszymi naszymi punktami są: Sznajder, Toboła, Świętosławski i Gołaś. Miłą niespodzianką może sprawić Radoń.

Reprezentacja Rumunii przyjedzie do Warszawy w piątek wczesnym rankiem, a po całodziennym pobytku w Warszawie wyjedzie do Poznania. Wobec tego, że Rumuni pozostaną w Polsce do 17 bm., był projekt, aby rozegrali jeszcze jeden mecz, nie zgodzili się jednak, widocznie oszczędzając siły na mistrzostwa świata, dokąd wylecą samolotem 17 bm. razem z naszymi zapaśnikami i trzema sędziami.

Z. W.

Dwa zespoły Kolejarza wysłała w bój Pomorze

POMORZE ma dwie drużyny w Lidze i to dwie jedenastki Kolejarza. Pomorzanie — to stare wygi, znane na wszystkich boiskach w kraju — Brda to nowicjusz.

Kolejarze — Toruń przygotowują się bardzo sumiennie. Skład ich będzie następujący: w bramce będzie w dalszym ciągu Wyciński, w rezerwie Minikowski. Obrona: — Kosobucki, Etter, Obermüller i Brandt. Pomoc: Brzeski II, Wlawniewski, Mrowiński i junior Wakarek. Atak zostanie poważnie odmłodzony. Kamiński chce już tylko zająć się treningiem, zagra tylko w wyjątkowych wypadkach. Obok starszych, Rembeckiego i Przybylskiego, wystawiani będą juniorzy: Rembecki II, Norkowski, Churkowski i szereg innych. Brzeski J. nosi się z zamiarem powrotu do Grudziądzka.

U Kolejarza Brdy, jeżeli chodzi o bramkarzy, to jest z czego wybierać: Miłkowski, Czarniecki czy Dola. A oprócz tego kilku niezłych juniorów. Obrona i pomoc będą się uzupełniały, pod uwagę w obu tych formacjach brani są: Leśniak, Świtała, Kubalczak, Banach, Rzeżuski.

Legia miała rozegrać w niedzielę rewanżowy mecz piłkarski z Lublinianką, jak się jednak dowiadujemy wojtkowo spotkały się na Okęcu z zespołem Stali. Mecz o 12.00. Rezerwy o 14.00.

Dwa zespoły Kolejarza wysłała w bój Pomorze

Atak to sami młodzi chłopcy: Adamowicz, Andrzejewski, Nowak, Wieleba, Wiśniczki, Nowacki. W rezerwie również kilku juniorków. (Wic)

Pierwsi sędziowie na mecze ligowe

I KLASA PAŃSTWOWA
Garbarnia — Kolejarz Poznań, Bukowski (Radom).
Legia — ŁKS Włókniarz, Pryk (Kraków).
Warta — Ruch, Sznajder (W-wa).
AKS — Gwardia, Stiefler (Szczecin).
Górnik Bytom — Cracovia, Neporski (Łódź).
Górnik Radlin — Polonia W-wa, Debert (Poznań).

II KLASA PAŃSTWOWA
Grupa Zachodnia
Lechia — Gwardia Szcz., Fomin (Radom).
Kolejarz T. — Kolejarz Bdg., Cober (Katowice).
Widzew — Radomiak, Brzuchowski (Warszawa).
Bzura — Polonia Św., Szperling (Łódź).
Stal Sosn. — Kolejarz Ostr., Jędrzejczyk (Kielce).

Grupa Wschodnia
Tarnovia — Kolejarz Przem., Meizer Skra Częstoch. — Polonia Był., Szczur (Sosnowiec).
Chelmek — Stal Lipiny, Frąckowski (Wrocław).
Związkowiec Przem. — Lublinianka, Salchler (Kraków).
Stal Kalowice — Włókniarz Częst., Kwiatkowski (Poznań).

PRZED sezonem można być albo optymistą, albo pesymistą. Trudno jest w każdym razie bawić się w proroka i przepowiadać sukcesy, gdy ma się do czynienia z naszymi piłkarzami. O polskiej piłce nożnej wypisano już bele papieru, a pisano tym więcej, im mniej na to zasługiwała. Piłkarstwo zdobyło sobie u nas wielką popularność, nie tylko od strony widowni. Przekroczona liczba 100.000 zrzeczonych piłkarzy mówi sama za siebie. Niestety, ze wzrostem masowości i zainteresowania, nie idzie w parze poprawa ogólnego poziomu. Przykładów nie warto cytować, zajęłoby to zbyt wiele miejsca. W każdym jednak razie ubiegły sezon międzypaństwowy ostudził największych nawet entuzjastów.

Sezon tegoroczny jest bogaty i ciekawy. Obok Ligi i mistrzostw okręgowych we wszystkich klasach mamy przecież Puchar Polski, turniej miast, spotkania międzypaństwowe i międzynarodowe. Nie bawiąc się w optymizm, można jednak wyrazić nadzieję, że kubki zimnej wody, wylane na głowy zawodników, trenerów i kierowników sekcji, dadzą rezultaty.

W tak zwanym „martwym sezonie” otrzymaliśmy meldunki o za prawie przeprowadzonej przez piłkarzy. Po zaprawie przyszyły obozy kondycyjne, spotkania sparingowe i wreszcie już za kilka dni rozpoczyna się boje o punkty.

Sezonu zimowego, jak wynikałoby z meldunków, nie zmarnowano. Pamiętamy jednak, że już od kilku lat meldunki są podobne, a gdy oglądamy naszych pupilów w pierwszych występach na zielonej murawie, to... włosy stają dęba, i rodzi się zgorzkniałe pytanie: — „I to mają być rezultaty zaprawy zimowej!”

Może w tym roku będzie lepiej. Sport nasz przechodzi poważnie

przeobrażenia ideologiczne, od wyczynowców wymagamy solidnego podejścia do swych obowiązków, dając im jednocześnie najlepsze warunki do uprawiania sportu. Może więc piłkarze polscy, śladem kolegów z innych dziedzin, rzeczywiście nie stracili zimy, lecz wykorzystali ją na pełnowartościowe przygotowanie się.

W każdym jednak razie w obliczu zbliżającego się sezonu, pragniemy w kilku zdaniach skreślić nasz plan i nasze założenia, jakimś będziemy się kierować w ocenie piłkarstwa. A będą one oparte na wysokich wymogach.

Od zawodników oczekujemy przede wszystkim wzorowego zachowania się na boisku i poza nim, głębokiej dyscypliny wewnętrznej, dużej pracy nad sobą, ambicji i bojowości, a tym samym — dobrej gry.

Od trenerów i instruktorów będziemy wymagali możliwie najlepszego przygotowania technicznego, taktycznego i kondycyjnego powierzonej sobie grupie.

Kierownicy sekcji i klubów powinni przede wszystkim dbać o odpowiedni klimat moralny, nie pozwalając na żadne wybryki gwiazd, dbać o wyszkolenie juniorów, a wreszcie drogą pogadanki w jeszcze większym niż dotychczas stopniu wpływać na uświadomienie społeczno-polityczne zawodników.

Stawiamy również postulaty pod adresem najwyższej władzy piłkarskiej — PZPN. Przede wszystkim mamy nadzieję, że obiecywany od miesięcy trener węgierski naprawdę i to w niedługim czasie przybędzie do Polski. Ale jeden dobry instruktor, to jeszcze nie wszystko. Jeśli przybędzie w początkach sezonu, to będzie miał czas jedynie na zajęcie się kadrą narodową. Któż więc odświeży wiadomości trenerów krajowych, kto poprowadzi z nimi kursy unifikacyjne?

Wydaje się nam, że jeden trener zagraniczny, to dopiero początek większej akcji. Sto tysięcy piłkarzy i kilka tysięcy klubów czekają na dalsze kroki i miejmy nadzieję, doczekają się już w bliskim czasie.

Sędziom również, że PZPN z większą uwagą obserwować będzie postępy naszych kadrowców i nie stworzy z kadry martwego ciała, pozbawionego dopływu nowych sił. Mamy również nadzieję, że masowe rozgrywkę przyczynią się w skutek

Coraz to nowe grupy adeptów sztuki zapaśniczej opuszczają szkołę — Michelson, niosąc kulturę fizyczną do mas — zarażając młodzieżą entuzjazmem i siłą. RĘCZNIK skołowany. Starszy — po ważny obywatel ostatni opuszcza salę treningową. W drzwiach oczekują na niego chłopcy — pragnąc odpowiedzieć koханego mistrza do progu mełego domu.

Roziskrzona wlepione oczy — należony słuch chwyłają każdy ruch i słowo. Trwa nieskończona dyskusja — o nowych formach treningu, nowym filmie sportowym, przeczytanej książce, wykonanym planie zwiększenia wydajności i racjonalizatorstwie...

Suną powoli wąskimi uliczkami — odprowadza ich wzrok przednichodni — Michelson — radzi krytykuje, żywo gestykuluje. Zahipnotyzowana gromadka, locy się jezdnią, budząc powszechne zainteresowanie.

Wyrasta dom i znany numer bramy. — Och już — wyrusza się chłopcom. Sportowy ucisk dłoni — Michelson znika w drzwiach piętrowego domu. W uszach dźwięczy mu pytanie. — Kiedy porzucicie sport?

Michelson uśmiecha się sam do siebie ile razy sam sobie stawiał to pytanie i za każdym razem nie mógł znaleźć odpowiedzi — co wewnątrz mówiło — albo ja wiem? Dopóki sił starczy...

Nie jestem już zawodnikiem, ale z maty nie zejść — sportu nigdy nie rzuce. Miłość do sportu jest wszechpółężna.

Mistrzowski doświadczenie — wytworu i produktu społecznego nie wolno chować do lamusa. Każdy bowiem człowiek, czy grupa polityczna dla sportu jest na równy sukcesem, nie mniej ważnym od zwycięstwa na macie, ringu, boisku, czy bieżni.

A prawdziwy sportowiec nigdy nie rozstaje się ze sportem.

Tłumaczył Zb. Brym

przeobrażenia ideologiczne, od wyczynowców wymagamy solidnego podejścia do swych obowiązków, dając im jednocześnie najlepsze warunki do uprawiania sportu. Może więc piłkarze polscy, śladem kolegów z innych dziedzin, rzeczywiście nie stracili zimy, lecz wykorzystali ją na pełnowartościowe przygotowanie się.

Od zawodników oczekujemy przede wszystkim wzorowego zachowania się na boisku i poza nim, głębokiej dyscypliny wewnętrznej, dużej pracy nad sobą, ambicji i bojowości, a tym samym — dobrej gry.

Od trenerów i instruktorów będziemy wymagali możliwie najlepszego przygotowania technicznego, taktycznego i kondycyjnego powierzonej sobie grupie.

Kierownicy sekcji i klubów powinni przede wszystkim dbać o odpowiedni klimat moralny, nie pozwalając na żadne wybryki gwiazd, dbać o wyszkolenie juniorów, a wreszcie drogą pogadanki w jeszcze większym niż dotychczas stopniu wpływać na uświadomienie społeczno-polityczne zawodników.

Wydaje się nam, że jeden trener zagraniczny, to dopiero początek większej akcji. Sto tysięcy piłkarzy i kilka tysięcy klubów czekają na dalsze kroki i miejmy nadzieję, doczekają się już w bliskim czasie.

Sędziom również, że PZPN z większą uwagą obserwować będzie postępy naszych kadrowców i nie stworzy z kadry martwego ciała, pozbawionego dopływu nowych sił. Mamy również nadzieję, że masowe rozgrywkę przyczynią się w skutek

Coraz to nowe grupy adeptów sztuki zapaśniczej opuszczają szkołę — Michelson, niosąc kulturę fizyczną do mas — zarażając młodzieżą entuzjazmem i siłą. RĘCZNIK skołowany. Starszy — po ważny obywatel ostatni opuszcza salę treningową. W drzwiach oczekują na niego chłopcy — pragnąc odpowiedzieć koханego mistrza do progu mełego domu.

Roziskrzona wlepione oczy — należony słuch chwyłają każdy ruch i słowo. Trwa nieskończona dyskusja — o nowych formach treningu, nowym filmie sportowym, przeczytanej książce, wykonanym planie zwiększenia wydajności i racjonalizatorstwie...

Suną powoli wąskimi uliczkami — odprowadza ich wzrok przednichodni — Michelson — radzi krytykuje, żywo gestykuluje. Zahipnotyzowana gromadka, locy się jezdnią, budząc powszechne zainteresowanie.

Wyrasta dom i znany numer bramy. — Och już — wyrusza się chłopcom. Sportowy ucisk dłoni — Michelson znika w drzwiach piętrowego domu. W uszach dźwięczy mu pytanie. — Kiedy porzucicie sport?

Michelson uśmiecha się sam do siebie ile razy sam sobie stawiał to pytanie i za każdym razem nie mógł znaleźć odpowiedzi — co wewnątrz mówiło — albo ja wiem? Dopóki sił starczy...

Nie jestem już zawodnikiem, ale z maty nie zejść — sportu nigdy nie rzuce. Miłość do sportu jest wszechpółężna.

Mistrzowski doświadczenie — wytworu i produktu społecznego nie wolno chować do lamusa. Każdy bowiem człowiek, czy grupa polityczna dla sportu jest na równy sukcesem, nie mniej ważnym od zwycięstwa na macie, ringu, boisku, czy bieżni.

A prawdziwy sportowiec nigdy nie rozstaje się ze sportem.

Tłumaczył Zb. Brym

Dr Z. Zajczkowski

Wiceprezes Stow. Lek. Sportowych

Lekarze sportowi dorzucają cegiełkę do budowy polskiej kultury fizycznej

W DNIACH 1 i 2 kwietnia odbędzie się w Warszawie IV doroczny zjazd lekarzy sportowych. Przyjrzymy się przygotowaniom, które porobił Zarząd Główny Stow. Lekarzy Sportowych, aby zjazd spełnił swą rolę w momencie, gdy sport polski szykuje się do wielkiej ofensywy. Rzecz jasna, że nie chodzi tu o przygotowania w sensie organizacyjnym, ale o tematy wyznaczone na zjazd i czego możemy się po nich spodziewać.

W roku ubiegłym głównym tematem obrad była „Opieka lekarska na imprezach masowych”. Wywołał on żywą dyskusję, która potwierdziła konieczność dalszego rozpracowania zagadnienia.

Na tegoroczny zjazd temat ten będzie naświetlony od strony uzyskanych doświadczeń. Dwa okręgi stowarzyszenia — Poznański i Lubelski w półrocznych referatach podzieliły się doświadczeniami na polu opieki lekarskiej nad imprezami masowymi, organizowanymi w roku 1949. Nie wątpimy, że referenci wniosą szereg nowych i cennych uwag, które przyczynią się do usprawnienia opieki lekarskiej na imprezach masowych zarówno pod względem fachowym jak i organizacyjnym.

DLA TRENERÓW I INSTRUKTORÓW

Drugim tematem, który powinien zainteresować nie tylko lekarzy sportowych ale działaczy i trenerów będzie referat zespołu Centrum Medycyny Sportowej pod tytułem „Opieka lekarska nad zawodnikiem wyciecznym”.

Jak widzimy, Zarząd Główny SLS w myśl zaleceń Uchwały Biura Politycznego KC PZPR stara się opieką lekarską otoczyć zarówno sport masowy jak i wycieczny, uznając bezwzględnie potrzebę zarówno jednego jak i drugiego.

Nie należy sądzić, że powyższy referat wyczerpie całkowicie zagadnienie. Będzie to pierwsza próba systematycznego ujęcia opieki nad wyciecznym. Wnioski z tego referatu na pewno będą pomocą dla wielu lekarzy oddalonych od poradni sportowych, jak i dla trenerów i zawodników.

ZDROWOTNOŚĆ BOKSU

Trzecim frapejącym tematem będzie również opracowany przez zespół Centrum Medycyny Sportowej referat pt. „Zdrowotność boksu”. Zarząd SLS wyznaczając ten referat

rat kierował się wypadkami, jakie zanotowano w ub. roku w kraju i zagranicą i atmosferą, jaka otacza boks w tej chwili. Zarząd doszedł do wniosku, że potrzebna jest wypowiedź najwyższego czynnika, jakim jest Zjazd Lekarzy Sportowych. Korreferat do tego punktu obrad przygotuje zespół poradni sportowo-lekarskiej Ubezpieczalni Społecznej.

Wymienione tematy interesują nie tylko lekarzy sportowych i dlatego Zarząd SLS postanowił na referatowość część zjazdu zaprosić przedstawicieli Związków Sportowych, trenerów i instruktorów, jak również pozwolić im na wzięcie udziału w dyskusji, co przyczyni się może do jej pogłębienia i zbliżenia lekarza sportowego z trenerem czy instruktorem.

Większość lekarzy traktuje pracę na polu sportowym jako dodatkową. Szczupłość kadr nie pozwala na cał-

kowite zajęcie się problemami medycyny sportowej przez większą ilość lekarzy.

Z drugiej strony stale wzrastający masowy ruch sportowy zmusza lekarzy, stojących dotychczas z daleka od tych zagadnień, do badania i wyrokowania co do zdolności sportowych młodzieży startującej np. w Biegach Narodowych. Ci właśnie lekarze pomagają się fachowych opracowań, bez których natrafiają na szereg trudności, stosunkowo łatwych do uniknięcia.

Dlatego bardzo ważne jest doskonalenie lekarzy przez dostarczenie im jak największej ilości opracowań, które pozwolą na szybkie przyswojenie sobie znajomości problemu.

Poza wyznaczonymi tematami zarezerwowano czas na tematy dowolne, które można zgłaszać w Zarządzie SLS. Wypowiedzi powyższe dadzą możliwość zorientowania się w wyborze tematu na przyszły zjazd.

NIE BĘDZIE IZOLACJI

Dotychczasowe zjazdy Stowarzyszenia Lekarzy Sportowych wywoływały bardzo nikły odzew w sferach pozalekarskich. Było to wynikiem pewnego izolowania się lekarzy od działaczy i instruktorów. Lekarze uważali, że do ich obowiązków należy tylko ocena kandydatów do sportu i leczenie ewentualnych urazów. Lekarz nie brał nigdy udziału w osiągnięciach wyniku przez zawodnika i ograniczał się do badania go w ścianach poradni, a z trenerem najczęściej się nie znał.

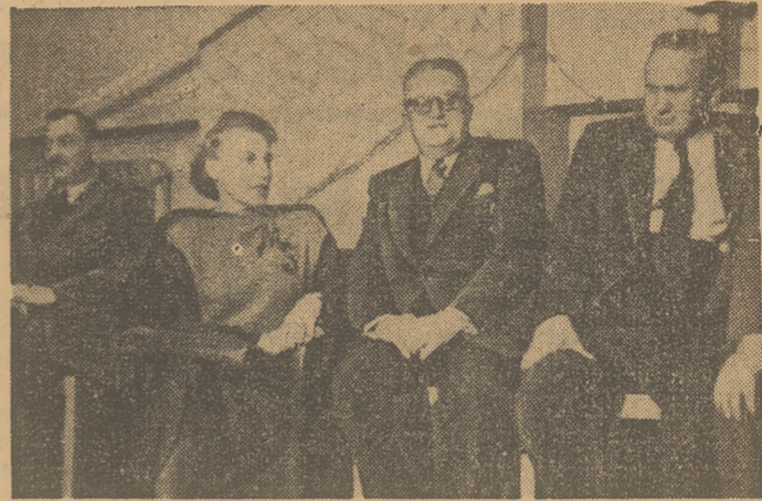
Tegoroczny Zjazd powinien stać się pod tym względem przełomowym, powinien skrzystalizować pojęcie lekarza sportowego nowego typu. Typu, który właśnie na obecnym etapie będzie mógł wypełnić zadania jakie mu stawia rozwój sportu polskiego.

NOWE ZADANIA I FORMY

Część organizacyjna Zjazdu poza normalnymi punktami jak sprawozdanie i wybory władz, zajmie się zatwierdzeniem planu pracy na rok 1950 i wtycznych sześciolletniego planu. Należy sądzić, że przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia poinformuje Zjazd o najważniejszych wtycznych Ministerstwa Zdrowia na polu opieki lekarskiej nad sportem.

Na tegorocznym zjeździe Stowarzyszenie wykrystalizuje swoje for-

my pracy. Chodzi tu o to, że Stowarzyszenie staje się Stowarzyszeniem czysto naukowym, co pozwoli skupić się całemu Stowarzyszeniu nad pogłębieniem wiedzy swych członków, co z kolei przyczyni się do ułatwienia pracy działaczom, trenerom i zawodnikom w podniesieniu poziomu i masowości sportu Polski Ludowej.

Min. Skrzyszewski (trzeci od lewej) przypatruje się międzyszkolnym zawodom żeńskich szkół średnich w gimnastyce
Foto K. Kralczyński - API

Minister Skrzyszewski, wiceminister Jabłoński i 14 kuratorów podziwiali międzyszkolne zawody

3 DOROCZNE międzyszkolne zawodniczek i choć zacięte toczyły się w nadzwyczaj miłej atmosferze. Nieudane skoki wywoływały dużo łez, za to skoki oceniane 9 i 10 nagradzane były burzą oklasków, wypełnionej do ostatniego miejsca widowni.

Do zawodów finałowych zakwalifikowały się zespoły — 1) pierwsza drużyna gimn. Sowińskiego 218½ pkt., 2) pierwsza drużyna gimn. Hoffmanowej — 218 p., 3) pierwsza drużyna gimn. Limanowskiego — 211¼, 4) gimn. H. Rzeszotarskiej 205¼ p., 5) pierwsza drużyna gimn. im. Powstańców — 201¼ p., 6) trzecia drużyna gimn. Sowińskiego — 200 pkt.

Minister dr Skrzyszewski i pozostali goście z ogromnym zainteresowaniem przyglądali się zawodom pierwszej grupy złożonej z 7 drużyn, obejmującej 56 uczennic. Uczennice wykonywały skok przewrotny na skrzyni i rozkroczny przez kozioł wszerz. Po kilkunastu minutach uczennice pierwszych drużyn gimn. im. Hoffmanowej i im. Sowińskiego dały efektowny pokaz trudnych skoków dowolnych. Minister i kuratorzy nie szczędzili oklasków młodym warszawiankom, które wykazały nie tylko ogromną sprawność i zręczność, ale i ogromną odwagę. Podkreślali masowość zawodów i doskonałą organizację. Na zakończenie swego półgodzinnego pobytu ob. Minister ofiarował 2 piłki dla najlepszego zespołu. Zegnani o wycynie przez całą młodzież i nauczycielstwo opuścili goście progi sali St. K. K. F., wyrażając się z podziwem o odbudowie wychowania fizycznego młodzieży warszawskiej. Same zawody trwały do godz. 21. Startowało 20 drużyn, obejmujących 160 zawodniczek. Zawody wykazały nadzwyczajne podniesienie się klasy

szkiej dwudziestce najlepszych gimnastek stolicy z młodzieży szkolnej znalazły się jeszcze: A. Gmitrzek (Rzesz.), A. Rudzik (Hoffm.) — i B. Zacek (Hoffm.) po 36¼ pkt., H. Śladzińska (Hoffm.) i H. Dudzińska (Hoffm.) po 36½ pkt., K. Pachucka (Kr. Jadw.) — 36¼ pkt., H. Ma-

Do zawodów finałowych zakwalifikowały się zespoły — 1) pierwsza drużyna gimn. Sowińskiego i g. Hoffmanowej po 198½ pkt., 9) trzecia drużyna g. Hoffmanowej — 193¼ pkt., 10) pierwsza drużyna g. Słowackiego — 193¼ pkt., 11) pierwsza drużyna g. Żmichowskiej — 193¼ pkt., 12) druga drużyna g. Żmichowskiej 189 pkt., 13) gimn. TPD (ul. Narbute) — 186¼, 14) druga drużyna g. Limanowskiego 183 pkt., 15) druga drużyna g. Słowackiego 181¾ pkt., 16) g. im. Curie-Skłodowskiej — 165¼ pkt., 17) druga drużyna g. Powstańców — 161½ pkt., 18) gimn. z Grodzka Mazowieckiego — 154¼ pkt. — Zespoły gimn. im. Król. Jadwigi i Szkoły z ul. Żelaznej uległy dyskwalifikacji na skutek nieprzybycia pełnej ilości zawodniczek. (Zle to świadczy o dyscyplinie w tych szkołach).

Indywidualnie mistrzostwo szkolne na rok 1950 zdobyła w doskonałej formie Mir. Krzyżówna z gimn. Sowińskiego, osiągając 39 punktów na 40 możliwych. — 2) Basia Zielińska (Sow.) — 38¼ pkt., 3) B. Wójtyńska (Liman.) — 37¼ pkt., 4) Z. Asterbum (Hoffm.) i M. Mikusiówna (Kr. Jadwigi) — 37 pkt., 6) H. Lewkiewicz (Powst.) — 36¼ pkt. — i jeszcze 23 uczennice uzyskały wynik lepszy od mistrzowskiego wyniku zeszlortocznego Kr. Kollówny, wynoszącej 34 punktów. W pierw-

szaj dwudziestce najlepszych gimnastek stolicy z młodzieży szkolnej znalazły się jeszcze: A. Gmitrzek (Rzesz.), A. Rudzik (Hoffm.) — i B. Zacek (Hoffm.) po 36¼ pkt., H. Śladzińska (Hoffm.) i H. Dudzińska (Hoffm.) po 36½ pkt., K. Pachucka (Kr. Jadw.) — 36¼ pkt., H. Ma-

Skok się udał! — więc i twarzyczka uśmiechnięta. Fragment z zawodów gimnastycznych żeńskich szkół średnich
Foto K. Kralczyński - API

ilkówna (Lim.) i H. Pyllewicz (Sow.) po 36 pkt., H. Wochna (Hoffm.) i B. Łuczak (Sow.) po 35¼ pkt., H. Ryznanka (Powst.) — 35½ pkt., H. Jastrzębska (Lim.), H. Kowalska (Rzesz.), M. Rosińska (Lim.) po 35¼ pkt., M. Andraszek (Hoffm.), Kr. Ofreńska (Sow.) i D. Choszczyk (Sow. III) po 35 pkt.

W pierwszej trzydziestce znalazło się 10 uczennic g. Hoffmanowej, 8 g. Sowińskiego, 5 g. Limanowskiego po 2 z gimnazjów H. Rzeszotarskiej, Powstańców i Król. Jadwigi i po jednej z gimn. Żmichowskiej i TPD — (ul. Narbute). Organizacja niezwykle sprawną. Cały sekretariat, sprawy techniczne i gospodarcze w rękach młodzieży. Nad całością czuwały sprawnie Ciszewska, Pałorek, Rewerska, Paruszevska i Wiro-Kiro. Finały odbędą się w niedzielę 19 marca w sali Ogniska

W niedzielę 12 marca 1950 na sali Stot. Kom. K. F. odbędą się zawody w skokach szkół żeńskich z udziałem 21 drużyn i 262 zawodniczek. Tytułu bronią uczniowie gimn. im. Rejtana.
Z. Orłowicz

Różnica

— Jakież szkolne zawody... Papierek powędrował w kąć biurka, a ja zacząłem znów zastanawiać się nad ostatnimi meldunkami z Ligi bokserskiej i nadchodzącym właśnie telegramem o nowym rekordzie piyackim.

A możeby jednak, pomyślałem, pchnąć kogoś na te międzyszkolne zawody gimnastyczne, ale wtem zobaczyłem, że to żeńskie zawody. Nie warto, co tam może być ciekawego?... I papierek, skromny papierek, zapraszający — z biurka powędrował... do kosza.

No, oczywiście zawody odbyły się, mimo wszystko. Startowało, jak to czytaliśmy, 100 uczennic. Ich wyniki — wyjątkowo dobre. Czy warto było iść na tę imprezę? Minister Skrzyszewski uważał, że warto. To samo uważał wiceminister oświaty Jabłoński. I czarna-stu kuratorów szkolnych pilnie obserwowało ćwiczące dziewczęta. Ale ja zamysliłem się tak silnie nad indywidualnymi rekordowymi wynikami, że czas w moim pokoju cofnął się o 11 lat... Wtedy mistrowie nie bywali na tak skromnych zawodach. Derby czy Puchar Narodów — oto ówczesna. I w ogóle kto się rzeczywiście interesował sportem w szkołach?

Oto zamiętna różnica stosunku do Spraw Kultury Fizycznej w Polsce — zrozumiałem ją silnie, niż kiedykolwiek.
ETER

Wybory władz okręgowych

PIERWSZY etap wyborów w sporcie związkowym mamy już po sobie, ale akcja wyborcza nie została zakończona. W drugim etapie tej akcji odbędą się wybory do władz okręgowych zrzeszeń sportowych, a w trzecim, wybory do zarządów głównych zrzeszeń.

Akcja wyborcza do kół i klubów sportowych spełniła wielkie zadanie zaktywizowania sportu związkowego. Wzięło w niej udział około miliona związkowców, którzy wybrali do nowych zarządów 20.000 aktywistów. Wybory „ujawniły” sporą liczbę kół nieujętych dotychczas w ewidencjach zrzeszeń. Kola te w wielu wypadkach pracowały bardzo dobrze, czego najlepszym dowodem jest fakt, że na przykład jedno z kół kolejarzów w województwie białostockim, chociaż nie zrzeszone, zainicjowało akcję współzawodnicztwa między klubami i kółami swego terenu.

Kola i kluby sportowe wybrały około 6.000 delegatów na konferencje wyborcze do okręgowych zarządów zrzeszeń. Wybrano najlepszych aktywistów, ludzi najbardziej ideowych, którzy teraz mają wybrać najodpowiedniejszych działaczy do okręgowych władz zrzeszeń.

Odpowiedzialność jaka ciąży na delegatach, jest bardzo duża. Chodzi o jak najsumienniejsze rozpatrzenie i wybranie kandydatów takich działaczy związkowych, którzy by wydadzą pracą na szczeblu okręgowym, przyczyniali się w wybitnym stopniu do wychowania poprzez kulturę fizyczną nowego czło-wieka, budowniczego Polski Ludowej.

Wybory do Zarządów okręgowych zakończone zostaną w dniu 2 kwietnia, po czym od 15 kwietnia do 14 maja odbędą się wybory do zarządów głównych zrzeszeń.
(wg)

Mecz z Rumunią odwołany

Zapowiedziane na 26 i 28 marca dwa spotkania bokserskie z reprezentacją Rumunii w Polsce zostały odwołane telefonicznie. Rumuni twierdzą, iż mają w marcu terminy zajęte i proszą o przełożenie spotkań na jesień.

Wysyłamy nagrody

Laureatów naszego konkursu na „10 najlepszych sportowców polskich” zawiadamiamy, że wysyłka nagród uległa opóźnieniu z przyczyn technicznych. Nagrody wysłane będą drogą pocztową w terminie nie przekraczającym trzech dni.

Szkółka rekordzistów rośnie w Poznaniu pod okiem doświadczonych trenerów

MŁODZI lekkoatleci Poznania mogą pochwalić się bardzo po ważnym dorobkiem zimowym. Oni, jedyni w Polsce, mogą powiedzieć o sobie, że sezonu zimowego nie zmarowali.

Szkolna Liga lekkoatletyczna, zainicjowana przez mgr mgr K. Hoffma

na i Kowalskiego rozpoczęła swą działalność jesienią, mecze odbywały się przez całą zimę, obecnie odbywają się biegi na przełaj, wkrótce rozpoczyna się walka na bieżni.

Czołowe wyniki zawodników, w większości juniorów, wskazują na wyraźne podniesienie się poziomu lek-

koatletyki wśród młodzieży poznańskiej, która utrzyma chyba prymat w Polsce i w roku 1950.

OHNSORGE I 7 M

Najlepszym wynikiem, uzyskanym w rozgrywkach ligowych już bezwzględnie rezultat, jaki uzyskał Ohnsorge w skoku w dal — 666. Jest to drugi w okresie zimowym wynik w Polsce (pierwszy Adamczyk — 696).

Ohnsorge wyrównał tym rezultatem swój rekord życiowy ze stadionu i należy przypuszczać, że w roku bieżącym będzie uzyskiwał znacznie lepsze rezultaty. Mgr Hoffman K., opiekujący się młodym zawodnikiem od kilku lat, wierzy, że jego pupil przekroczy w tym roku 7 m.

O specjalizacji młodego warciarza w skoku w dal świadczy jeszcze jeden fakt. Ohnsorge, mistrz Polski juniorów w skoku wżwyz, w tej konkurencji znalazł rywali. Wyprzedza go aż trzech zawodników, którzy osiągnęli 165. Są nimi Zagacki, który w lecie legitymował się tym samym wynikiem, co Ohnsorge (176) oraz, mało dotychczas znani, Borkiewicz i Ciesielski. Ohnsorge skoczył 164.

NAJDEUŻSZA WIZA

Niezły poziom zademonstrowali trójścokoczkowie. Najlepszy w skokach z miejsca był Wiza 855. Mgr Hoffman nie wróży mu jednak sukcesów na otwartym powietrzu. Przygotowuje bowiem w tajemnicy rewelację, która ma zaskoczyć nas wynikiem około 14 m (oczywiście trój-skok z rozbiegiem).

Wielką niespodziankę przyniosły sprinty. Najlepszy czas osiągnął w biegu 80 m Wolniewicz — 90. Odpowiada to 11 sek. na 100 m (a przy wyjątkowej końcówce i lepiej). To

nie jest jednak niespodzianką, bo Wolniewicz biega dobrze już od dwu lat. Jest nią dalekie miejsce Dembińskiego, który w lecie pobiegł w Warszawie na próbie sprawności 100 m w 11,3. Dembiński jest dopiero czwartym na 80 m z wynikiem 9,5, 16-letni chłopak niepowodzenie w biegu płaskim odbił sobie z nawiązką w plotkach. 80 m pł. przebiegł w 11 sekund, wyprzedzając czołowego wśród polskich juniorów specjalistę Laurentowskiego — 11,2.

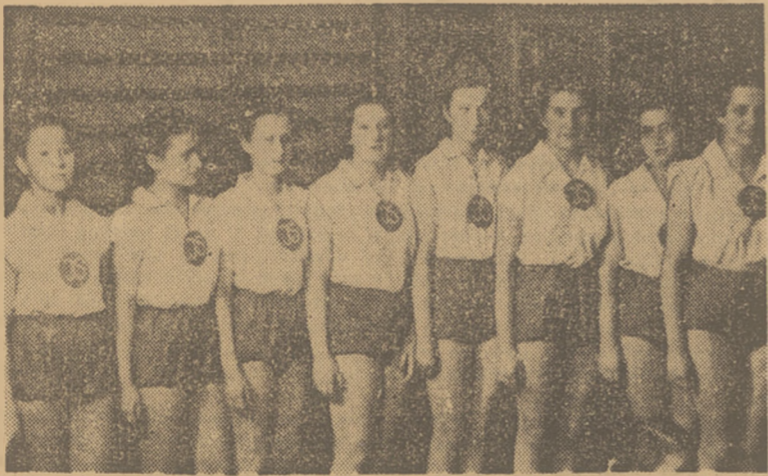
ZADATKI NA DŁUGODYSTANSOWCÓW

Do niespodzianek można także zaliczyć wyniki biegów na 1.000 m. Znany średniodystansowiec Kielczewski znalazł rywali w osobach Plotkowiaka i nieznanego Pajszczyka. Niezły wypadek tu także Sobczyński. Płotkowiaka nie należy mylić z jego imiennikiem, b. mistrzem Polski na 10.000 m.

Najlepsze wyniki na 1.000 m — 1. Plotkowiak 2:49,0; 2. Pajszczyk 2:49,2; 3. Kielczewski 2:51,0; 4. Sobczyński 2:52,0.

Wśród młotaczy na uwagę zasługują specjaliści granatu. Sura rzucił 73,15, a Biegański 67,05, co wróży nieźle wyniki w oszczepie. Trochę słabiej przedstawia się kula, gdzie nie udało się nikomu przekroczyć 14 m. Szczecińskiemu zabrakło do tej granicy zaledwie 1 cm.

Wyniki zimowe uczniów poznańskich są bardzo dobre. Jeśli w lecie udowodnią oni, że praca w hali przyczyniła się do zbierania plonów na stadionie, to trzeba będzie wszystkim polecić wzorowanie się na Szkolnej Lidze Lekkoatletycznej.
ST. SIENIARSKI

Pierwsze drużyny gimn. Sowińskiego i gimn. Hoffmanowej zakwalifikowały się do finału w skokach gimnastycznych żeńskich szkół średnich

Przyszli wychowawcy młodzieży wiejskiej kształcą się i pracują ambitnie w Szczecinie

PRZED wejściem do Hali Sportowej stoi samochód. Dwoch młodych chłopców w granatowych dresach treningowych z zapalem zrzuca piasek. Wewnątrz spotykamy trzeciego również w granatowym kostiumie z napisem LZS na niedużej tarczy na piersiach. Rosły, o zdrowym wyglądzie młodzieńcy wydają się znajomi. Okazuje się, że jest to lekkoatleta LZS Żurawica — Jan Czura, kierownik ogólnopolskiego kursu, odbywającego się w Szczecinie. Kurs trwa 6 tygodni i zakończony zostanie w połowie marca.

— To pańscy chłopcy wożą piasek? — zagadujemy.

— Tak, z naszego kursu. Są bardzo chętni do pracy, ale cóż, dostarczono nam tylko jeden samochód, którego na dodatek przez kilka dni nie było.

Rzucamy okiem na piaskownicę w hali, która już jest na ukończeniu. Kierownik kursu ciągnie dalej:

— Muszę zaznaczyć, że element na kursie jest b. dobry. Chętni do nauki, koleżeńscy i dobrze przygotowani ideologicznie. Prawie wszyscy należą do ZMP. Założyliśmy koło ZMP, które z zapalem przystąpiło do pracy.

— Jaki jest stan ilościowy?

— W tej chwili mamy 74 osoby, w tym 19 kobiet. Najwięcej ze szczecińskiego — 19 mężczyzn i 7 kobiet. Z

Jadwiga Witkowska (LZS Gołanec Pomorska) nagrodzona za wybitne zasługi na polu sportowym.

Warszawy i Łodzi zostało po 8 osób. Mu sę dodać, że przyjechało o 54 osób więcej, ale przeprowadziliśmy selekcję, pozostawiając najbardziej wartościowy element.

— Z których województw przedstawiciele są najpilniejsi?

— Przede wszystkim warszawskiego. Szczecinianie są pilni, chociaż było kilka wypadków lenistwa, jednak wyperwadowali im to. Dwie osoby z okręgu szczecińskiego wyjeżdża z kursu na AWF. Wybraliśmy najodgodniejszych.

Oglądamy sale. Czysto, wygodnie, łózka polowe, ładnie zastlane.

— Prowadzimy współzawodnictwo indywidualne i zespołowe pomiędzy województwami. W zakres jego wchodzi czystość, punktualność i pilność w pracy i zbiorach itd.

DZIEWCZĘTA NAJPILNIEJSZE

Kobiety zgrupowane są na parterze w dwóch pokojach razem.

— Z wiadomościami mamy mniej kłopotu — ciągnie dalej instruktor Czura, uczą się dobrze. Wybija się między nimi Zofia Koniczna z Tarnowa.

W jednym pokoiku zastajemy chorego. Nic poważnego — żeby.

— To zaledwie trzeci wypadek niedyspozycji, poważniejszych chorób nie było.

— Tylko ten wasz szczeciński klimat! Mam katar jak złoto — dodaje instruktorka Lidia Szczepurek z Katowic. W ogóle jesteśmy „kichające towarzysztwo”. Nikogo to nie ominie.

W pokoju kadry (instruktorów) dwaj rzeszowianie, Kazimierz Krogulecki i Stanisław Preneta pokazują winięty, tworząc się gazetki ściennej „Echo Kursu”. Materiały już zebrane, ale komitet redakcyjny jeszcze prac nie wykończył.

— Robimy gazetkę w 5 osobowym składzie redakcyjnym — informował nas nieco później autor winięty i artykułu „o umasowieniu sportu na wsi” — Kazimierz Wegner z Bydgoszczy — traktorzysta, przodownik pracy.

— Jestem szczęśliwy, że mogę się uczyć wychowania fizycznego, chociaż miałem chęci na malarstwo. Obecnie na wsi będę mógł krzycić ideę kultury fizycznej, która w przedwojennej obszarnej Polsce nie miała dostępu pod strzechę chłopską.

Podobnego zdania jest „belgijka” (ree migrantka) Janina Szymanek z LZS Kraśów w woj. wrocławskim.

— Mam zamiłowanie do pracy sportowej i po kursie będę organizowała i zakładała koła sportowe na wsi. Dzięki wa-

SZCZECIN, w marcu. runkom stworzonym przez Polskę Ludową, mam możliwość nauki i tę naukę przeszczipię na swoje koleżanki na wsi. — Jestem już na drugim kursie w. f. — mówi druga przedstawicielka płci pięknej — Mariola Kwiatkowska z WRSW w Warszawie. Muszę stwierdzić, że obecny kurs stoi na dobrym poziomie, gdy chodzi o pogłębienie wiedzy w zakresie sportu i dziedziny polityczno-wychowawczej.

Podobnie i traktorzystka z PGR Wojtaszycy, przodownica pracy Jadwiga Walczak „robi” już drugi kurs.

Podobnie i traktorzystka z PGR Wojtaszycy, przodownica pracy Jadwiga Walczak „robi” już drugi kurs.

ENTUZJAŚCI

— Muszę zdobyć jaknajwięcej wiedzy — opowiada z zapalem — aby móc na wsi szczecińskiej przyczynić się do umasowienia kultury fizycznej.

Kursanci są mniej powściągliwi w słowach. Opowiadają szeroko i z zapalem o „swojej” wsi i o pracy, jaka ich czeka. Chcą ofiarować swoje wszystkie siły, by na zaniebanej pod względem sportowym niwie wiejskiej, zaszczipić ideę kultury fizycznej i tym samym przyczynić się do wychowania młodzieży chłopskiej zdrowej i silnej, przygotowanej pod każdym względem do budowy socjalizmu na wsi.

— Uprawiam sport od czasów przed wojną — opowiada Zdzisław Andrejew, członek młodzieżowej spółdzielni produkcyjnej, zarazem przewodniczący LZS Stogi, woj. gdańskie. Nasz LZS jest najsilniejszy w powiecie malborskim. Po powrocie wezmę się jeszcze bardziej do pracy, by przyczynić się do umasowienia sportu w swoim powiecie.

Jan Rogalski członek LZS Lech w Jelonkach, woj. warszawskie, uprawia pił-

kę nożną, lekkoatletykę i pływanie. Jest „kulturalno - oświatowym” w swoim zespole. Ojciec robotnik.

— Poprostu dziwię się, że rząd nasz tyle wkłada pieniędzy w szkolenie kadry, a są ludzie nieumiejący tego ocenić. Postanowiłem porzucić swoją pracę zawodową i poświęcić się pracy w szerzeniu kultury fizycznej na wsi. Muszę nadmienić, że na naszym kursie istnieją przyjazne i koleżeńskie stosunki między kursistami i kierownictwem, co zachęca w dużym stopniu

do pracy. Najbardziej podobają mi się wykłady z dziedziny kulturalno-oświatowej.

Przypatrujemy się jeszcze tańcom kursistek i zbieramy się do odejścia. Na odchodnym zapytujemy, czy kursисти korzystają z rozrywek kulturalnych.

— Zwidzili zabytki Szczecina, port i byli na filmie „Czarci Żleb”. W tych dniach pójdą do teatru. Poza tym kilka razy w tygodniu korzystają ze świetlicy — mówi żegnając się już instr. Czura.

T. Czurnij

A. Finogonow

Na straży rekordów ZSRR stoi kadra państwowych trenerów

240 ZESZŁOROCZNYCH rekordów ZSRR, z których 32 przewyższa rekordy światowe — to nie tylko zasługa sportowców radzieckich.

Wszeczwiązkowy Komitet do Spraw Kultury Fizycznej ocenił i za usługi trenerów, którzy przygotowali rekordzistów w roku 1949. Wielu trenerów, którzy uczyli dzisiejszych rekordzistów i mistrzów ZSRR otrzymało bardzo cenne nagrody.

MYŚLIMO O TRENERZE

Sportowcy radzieccy doskonale zdają sobie sprawę, że wiele zawdzięczają swym trenerom. Toteż nie należą się dziwić, iż pierwsza myśl sportowca radzieckiego po uzyskaniu wyniku błędnym w kierunku trenera.

Tak było np. w Budapeszcie na akademickich mistrzostwach świata, gdy zwyciężyła w biegu na 800 m Walentyna Bogatyrewa. Przecież gdyby nie on, budapeszteński stadion nie trząsłby się od oklasków wi-

dów zachwyconych zwycięstwem Bogatyrewy. Trener Nikiforow wykrył jej talent, talent robotnicy próbni herbaty. On zachęcił ją do sportu, on doprowadził ją do mistrzostwa.

DOSKONAŁY ZESPÓŁ

Komu mają do zawdzięczenia sukces siatkarze i siatkarki radzieckie na mistrzostwach świata (mężczyźni) i Europy (kobiety)? Trenerem. Grzegorz Berland stały trener męskiego zespołu reprezentacyjnego długo szukał indywidualności, które stworzyłyby doskonały zespół. A gdy już znalazł i miał drużynę, zaczął uczyć zespół taktyki. Ta taktyka zespołu reprezentacyjnego ZSRR zaskoczyła najlepszych dotychczas na świecie siatkarzy Czechosłowaków i zdecydowała o zwycięstwie reprezentantów ZSRR.

Podobna sytuacja zaistniała i w siatkówce kobiecej. Drużynę radziecką trenowali zasłużeni mistrzowie

sportu Anikin i Oskolkowa. Anikin w ciągu 10 lat trenowania zespołu żeńskiego Lokomotywa może pochwalić się pięciokrotnym zwycięstwem swych pupilów w mistrzostwach ZSRR. Oskolkowa, w jednej osobie trener i kapitan reprezentacyjnego zespołu również ma ogromne zasługi.

DYNAMO PODBILIO EUROPĘ

Pamiętamy wszyscy sukcesy piłkarzy moskiewskiego Dynama w Anglii, które zdobyły piłkarzom radzieckim sławę najlepszych na świecie. Te sukcesy — to w wielkiej mierze zasługa trenera Jakuszina, który będąc za linią autową kieruje pociągami drużyny na boisko.

Do najbardziej znanych trenerów w Związku Radzieckim należy Aleksiejew, wychowawca rekordzistów lekkoatletycznych. Jego uczniowie pobili 23 rekordy juniorów, Śmirnicka dwa razy biał rekord świata w oszczepie.

PAŃSTWO DBA O TRENERÓW

Trenerzy, jak widzimy z kilku powyższych przykładów, mają wielkie zasługi i nie dziwnego, że państwo radzieckie troszczy się o nich, a przede wszystkim kształci ich. Powstały trzyletnie szkoły trenerskie, do których może być przyjęty każdy

sportowiec o wysokich kwalifikacjach z ukończoną szkołą średnią.

Te wyższe szkoły trenerskie oprócz przedmiotów sportowych uwzględniają również nauki pedagogiczne, biologię, nauki społeczne.

Ukończenie szkoły trenerskiej to nie koniec kształcenia trenera. Wspólne zebrania trenerów, lekarzy — specjalistów, pedagogów, biologów i mistrzów sportowych służą do doskonalenia i wyszukania najlepszych metod treningu.

DORADCY TRENERA

Każdy z trenerów państwowych za trudnionych we Wszeczwiązkowym Komitecie do Spraw Kultury Fizycznej i Sportu posiada doradców w osobach przodujących w kraju kolegów, lekarzy — specjalistów, pedagogów, naukowców i doświadczonych robotników.

Trener państwowy, przeważnie zastąpiony mistrz sportu, opracowuje naukowo - metodyczne materiały ze swej specjalności i kieruje pracami trenerów poszczególnych republik. Jest wielkim autorytetem sportowym i pedagogicznym.

PRACA trenera w ZSRR nie jest łatwa, ale państwo docenia wysiłki wychowawców mistrzów i nagradza tych, którzy najbardziej przyczynili się do podniesienia poziomu sportu radzieckiego.

Zreperujemy Żary nim wszystko porośnie trawą

MIMO, że w Żarach istnieją cztery czynne kluby sportowe, sprawa umasowienia sportu nie rusza się jak należy. Gdyby nie było WKS „Legia”, który jako jedyny klub coś niecoś tam robi, — życie sportowe w Żarach, wogóle by nie istniało. O lekkoatletach przez okres pięciu lat nic wogóle nie słychać. Pływanie i kolarstwo leży w powijakach. Piłka nożna i boks, czasem ping - pong i to w dodatku bardzo rzadko, to wszystko. Poza tym głucho i pusto. Tenisiści i narciarze mają dopiero „zamiar” i...nie wiadomo, czy coś z tego wyniknie?

Gdyby nie było urzędów sportowych — ale przecie są? Co prawda wspaniały tor kolarski zarasta trawą i miejscowym korespondentom znudziło się już poruszać tę sprawę na łamach prasy, bo jak dotych-

czas, to nie pomaga. Jeszcze rok albo dwa i z toru pozostanie tylko piękna... trawa.

Kiedyś WUKF z Wrocławia obiecał jakieś kredyty na remont toru, ale sprawa utknęła gdzieś w jakimś biurku, a stan oczekiwania na ewentualne kredyty zmienił się ostatnio w obojętność. Tylko biedni żarscy kolarze z żalem patrzą na niedostępny „cyklodrom”.

PLYWALNIA W ŻARACH

Przez Żary nie przepływa żadna rzeka, dlatego łatwo sobie wyobrazić, jakie znaczenie może mieć dla 20-tysięcznego miasta — pływalia. Coprawda były tutaj niegdyś trzy pływalnie. Jedna „zdążyła” już wyschnąć i rozlecieć się. Dwie są „jeszcze” czynne, ale do rozpadnięcia się, już niedużo im brakuje. Batalia

o pływalnie toczy się już tutaj od czterech lat. Chodziły różne komisje, oglądały, badały możliwości, a potem... już więcej nie wracały. A mieszkawcy? Zaczęli kapać się w gliniance przy ul. Trybelskiej.

Wyremontowanie basenów, ma nie tylko znaczenie dla celów czysto sportowych, ale wymaga tego także dobro mieszkańców, wśród których jest bardzo wiele robotników fabrycznych czy górników. Młodzież szkolna miałaby możliwość uczyć się pływać. Nie trudno byłoby zorganizować grono pływaków, którzy nie byłiby zmuszeni trenować w... basenie przeciwpożarowym przy ul. Nowotki, jak to miało miejsce dotychczas.

WYREMONTOWAĆ BASENY

Trzeba się sprawą remontu urządzeń sportowych zająć jak najszybciej i bardzo energicznie, bowiem za kilka lat nie będzie już czego remontować. Przecież tyle pięknych osiągnięć mają władze miejskie w Żarach na swoim koncie, że i ta sprawa nie powinna stanowić poważniejszych trudności.

Jestli sprawą odbudowy toru kolarskiego, basenów i stadionów zainteresują się nie tylko władze miejskie i powiatowe, ale również wszystkie organizacje polityczne, społeczne i młodzieżowe, — sprawa na pewno ruszy z miejsca. Nie pomnie się nawet sprawy remontu stadionu, na którym lawki i hala sportowa pozostawiają wiele do życzenia.

Zwrócenie większej niż dotychczas uwagi na sportowców, i uwzględnienie ich potrzeb wpłynie niewątpliwie korzystnie na ożywienie życia sportowego w Żarach i przyczyni się do umasowienia sportu.

Edward Appel

Koszykarki AZS Warszawa są jedną z trzech drużyn warszawskich, kandydujących do tytułu mistrza Polski. Od lewej stoją: Czopkówna, Romanówna, trener Kłyszajko, Wojtyrowska, Rossak. Klęczą: Węgrzynowicz, Krawczyk i Dziadkiewicz. Foto K. Kralczyński — API

Drużyna koszykarek Ogn. Cracovii składała się z zawodniczek rutynowanych i młodych talentów, z których największe nadzieje rokuje Dudkówna (pierwsza z prawej). Foto K. Kralczyński — API

Kierownik kursu w. f. w Szczecinie Czura z swoimi pupilkami

Imprezy motorowe w 1950 r.

MIĘDZYNARODOWE
18.V i 21.V — Międzynarodowe wyścigi na żużlu w CSR — Katowice i W-wa.
28.V — Grand Prix Węgry — Węgry.
1-5.VI — Grand Prix Rumunii — Rumunia.
3-5.VI — Międzynarodowy Raid Pokoju TAMS — Wrocław i W-wa.
11.VI i 18.VI — Międzynarodowe wyścigi na żużlu z Holandii.
18.VI — XI Złoty Kask na torze trawistym na Ławicy w Poznaniu.
25.VII — Grand Prix Polski — Poznań.
30.VIII i 6.VIII — Międzynarodowe wyścigi na żużlu ze Szwecją — Szwecja.
15-15.VIII — VIII Raid Tatrzański — Zakopane.
5-12.IX — Międzynarodowy Raid Samochodów Cieżarowych.
22.X — Międzynarodowe wyścigi na żużlu z Holandii, Szwecją i Anglią — W-wa.

ELIMINACJE WYŚCIGOWE
14.V — Włosenny wyścig uliczny w Warszawie.
8.VI — Wyścig uliczny — Kraków.
2.VII — Wyścig uliczny — Szczecin.
10.IX — Wyścig uliczny o mistrzostwo Warszawy.

ELIMINACYJNE RAIDOWE Indywidualne
18.V — VIII Raid Świętokrzyski — Kielce.
15-15.VIII — VIII Raid Tatrzański — Zakopane.
3.IX — Moto-Cross — Warszawa.
24.IX — Expert-Trial — Gilwice.

patrolowe
29.VI-1.VII — Patrolowy Raid WKS Legia W-wa.
30.VII — Patrolowy Raid Beskidzki — Bielsko.
8.X — Patrolowy Raid Wyrzeża.

ELIMINACYJNE ŻUŻLOWE
Rozgrywki i ligi Żużlowej — 16, 30.IV, 14.V, 8.VI, 9.VII, 27.VIII.

1.VIII — Indywidualne Mistrzostwa Żużlowe Polski — Kraków.

SAMOCCHODOWE
16.IV — Otwarcie sezonu sportu motorowego w połączeniu z Jednodniową Jazdą Patrolową.
Jednodniowa Jazda Konkursowa Kat. III — 23.IV, Kat. II — 14.V, Kat. I — 28.V.
27.VIII — Jednodniowa Jazda Konkursowa Kat. M. K. (eliminacje Mistrza Krajowego).
5-12.IX — Międzynarodowy Raid techniczny-dowodzący dla samochodów ciężarowych.
17.IX — Jednodniowa Jazda Orientacyjna Nocna.
22.X — Jednodniowa Jazda Patrolowa. Zarząd Polskiego Kolegium Sędziów wyznaczył następującą obsadę sędziowską na zawody w dniu 19.III.

Rekord skoczni krynickiej St. Marusarza pobity

W Krynicy rozegrano konkurs skoków narciarskich, w którym zwyciężył zawodnik Związkowca — Chlebda, uzyskując skoki 46,5 i 48 m. Pobit on tym samym rekord skoczni, ustanowiony w roku zeszłym przez St. Marusarza — 45 m. Dalsze miejsca w konkursie zajęli Skrabski i Wojs.

Młodzi skoczkowie krynicy wykazali znaczną poprawę formy i stylu, co jest zasługą trenera Klame-rusa.

Reprezentantki Wrocławia — koszykarki AZS — mimo zajęcia ostatniego miejsca w swojej grupie w pół finałach mistrzostw Polski, zostawiły w Warszawie b. dobre wrażenie. Zespół AZS składa się z młodych zawodniczek, z których większość uczy się gry w koszykówkę dopiero od miesiąca, pod kierunkiem instruktora Ciupryka (z prawej). Stoją od lewej: Michniowska Barbara (kpt. drużyny i najlepsza zawodniczka), Masna, Popławska, Michniowska Danuta, Kowalczevska, Ptasińska, Wąsowicz.

Foto K. Kralczyński — API